

ANTONI RIBAS TUR
BARCELONA

La primera gran mostra sobre el moviment panafricanista a escala global, les compromeses *Fabular paisatges* i *Matter matters* i una d'històrica sobre l'autor de còmic Chris Ware han marcat les exposicions del 2025 a Barcelona. Internacionalment ha tornat a ser un any de grans noms com Gerhard Richter, Anselm Kiefer i Jacques-Louis David.

01

Projectar un planeta negre*

MACBA. FINS AL 6 D'ABRIL DEL 2026

La directora del Macba, Elvira Dyangani Ose, ha reblat els encerts en les exposicions dels últims anys amb una mostra gegantina i pionera sobre el moviment panafricanista, que perseguia objectius com la fraternitat i la solidaritat internacionals entre pobles d'origen africà. S'hi poden veure unes 300 obres d'art i uns dos-cents documents i altres treballs fets per un centenar d'artistes i intel·lectuals des de la dècada del 1920. Podria ser el cant del cigne de Dyangani si no li renoven el contracte.

02

Fabular paisatges

PAVEL·LÓ VICTÒRIA EUGÈNIA
I PALAU MOJA DE BARCELONA

L'objectiu de Manuel Borja-Villel amb aquesta exposició és qüestionar el museu enciclopèdic i crear "una caixa d'eines" per analitzar el museu. El resultat, que es va poder veure fins al 5 d'octubre, va ser una exposició punyent que revisava el llegat d'artistes com Isidre Nonell, Modest Urgell i Santiago Rusiñol, i on artistes com Dan Lie donaven el contrapunt al món occidental. *Fabular paisatges* ha sigut una de les exposicions més polèmiques dels últims anys, per les friccions del projecte amb el MNAC i perquè les idees de Borja-Villel, a vegades més avançades, van fer que el sector local topés amb els seus propis límits.

03

Matter matters. Dissenyar amb el món*

MUSEU DEL DISSENY AL DHUB.
EXPOSICIÓ DE LLARGA DURADA

Una lliçó de com treure més partit del patrimoni, afegint noves capes de lectura als objectes històrics per connectar-los amb el present i els desafiaments del món actual. Un festí per a tots els públics. Així i tot, *Matter matters* ha sigut l'altra gran exposició polèmica de l'any a Barcelona, perquè els seus detractors consideren que menysté el patrimoni del museu. "Continuem tenint molts objectes sorgits de l'extractivisme i el colonialisme; tot es-

ART

Les 20 millors exposicions del 2025

De la França napoleònica al panafricanisme, l'art ha demostrat el seu potencial polític i simbòlic

tà tenyit per aquest passat, i és absolutament present. Podem canviar aquesta tendència? L'exposició parla en positiu", adverteix la comissària Olga Subirós.

04

Rodoreda, un bosc*

CCCB. FINS AL 25 DE MAIG DEL 2026

El CCCB tanca l'any en gran amb una exposició monumental sobre l'univers de Mercè Rodoreda, per trencar els clixés que encara l'envolten i reivindicar-ne la magnitud literària i cultural. La comissària és Neus Penalba i, en paral·lel a documents i originals, Martí Sales ha fet una selecció d'obres de nova creació d'artistes i companyies teatrals com

Compromís
A La Virreina les imatges de Paloma Polo neguen els relats establerts

Èlia Llach, Mar Arza, Oriol Vilapuig, Cabosanroque i La Veronal.

05

Chris Ware. Dibuirar és pensar

CCCB

Es tracta de l'exposició més important que s'ha fet mai a Catalunya sobre un autor internacional de còmic viu, i una mostra de l'ambició del CCCB en les exposicions de còmic. Ware és l'autor que més ha influenciat els seus contemporanis, i durant set mesos (fins al novembre) el públic va poder repassar la seva evolució a través de centenars de peces originals, animacions, objectes i es-cultures.

06

Jacques-Louis David*

MUSEU DEL LOUVRE (PARÍS)
FINS AL 26 DE GENER DEL 2026

Coincidint amb el bicentenari de la seva mort a l'exili a Brussel·les, el Louvre ha organitzat una gran retrospectiva de Jacques-Louis David, el pintor que ha marcat l'imaginari artístic de la Revolució Francesa i l'Imperi Napoleònic amb obres icòniques com *La mort de Marat*, *Napoleó travessant els Alps* i *La coronació de Napoleó*. La mostra inclou un centenar d'obres, entre les quals també hi ha l'enorme Jurament del Joc de Pilota. Com diu el comissari, Sébastien Allard, David és "el defensor d'un ideal de bellesa al servei d'un projecte polític".

07

Gerhard Richter*

FUNDACIÓ LOUIS VUITTON (PARÍS)
FINS AL 2 DE MARÇ DEL 2026

Gerhard Richter (Dresden, 1932) està considerat un dels artistes vius més importants –i més cotitzats–, per la manera com ha experimentat amb el llenguatge de la pintura i l'ha portat més enllà, especialment amb els quadres abstractes en què fa servir una rasquetada per estendre la pintura damunt la tela. Aquesta és la primera gran exposició que repassa els seixanta anys de la seva trajectòria, amb unes 275 obres.

08

Fra Angelico*

PALAZZO STROZZI I MUSEU
DE SANT MARC (FLORÈNCIA)
FINS AL GENER DEL 2026

Una icona de l'art sacre. Una mostra excepcional amb dues seus repassa la trajectòria de Fra Angelico, un dels grans pintors del segle XV, i la seva evolució del gòtic tardà al Renaixement. A més, analitza la influència que va exercir els contemporanis. L'exposició inclou més de 140 obres, entre dibuixos, pintures, escultures i manuscrits il·luminats, provinents de grans museus del món entre els quals hi ha el Louvre de París, el Gemäldegalerie de Berlín, el Metropolitan de Nova York i la National Gallery de Washington.

09

Leigh Bowery*

TATE MODERN (LONDRES)

L'australià Leigh Bowery (1961-1994) afirmava que s'ha de ser un mateix més enllà dels límits de l'acceptació social. Aquesta exposició, que es va veure fins al 31 d'agost, va revelar amb els seus vestits i les seves col·laboracions amb altres artistes la manera com Bowery va brillar com a artista, intèrpret, model, personatge televisiu, promotor de clubs, dissenyador de moda i músic. El van admirar figures com John Galliano, Sade, Derek Jarman i Boy George; i Lady Gaga no seria la que és sense el seu llegat.

10

Dic on són les flors

MUSEU VAN GOGH I MUSEU STEDELIJK
(AMSTERDAM)

Amb el permís de Gerhard Richter, l'alemany Anselm Kiefer (Donau-eschingen, 1945) és un dels pintors més famosos d'ara, conegut per com ha fet catarsi de la traumàtica història alemanya en unes pintures de grans dimensions carregades de símbols. Així es va poder veure en la doble exposició que li van dedicar fins al 9 de juny el Museu Van Gogh i el Museu Stedelijk. Abans de tot això, Kiefer va descobrir els Països Baixos en un viatge en bicicleta i sempre ha tingut present Van Gogh.

11

Ubú pintor. Alfred Jarry i les arts*

MUSEU PICASSO
FINS AL 6 D'ABRIL DEL 2026

L'adjectiu *ubuesc* recorre tot el segle XX, així que l'exposició havia de fer justícia a la seva magnitud. I ho compleix: la mostra inclou pràcticament 500 obres i documents de desenes d'artistes, fotògrafs i autors consagrats dels segles XX i XXI, entre els quals hi ha Pablo Picasso, Henri de Toulouse-Lautrec, Paul Gauguin, Georges Rouault, Marcel Duchamp, André Breton, Antonin Artaud, Max Ernst, Joan Miró, Dorra Maar, Le Corbusier, Jean Dubuffet, Raymond Queneau i William Kentridge.

12

Maruja Mallo: màscara i compàs*

CENTRO BOTÍN DE SANTANDER I
MUSEU REINA SOFIA. EN CARTELL A
MADRID FINS AL 16 DE MARÇ DEL 2026

El Centro Botín i el Museu Reina Sofia han saldat el deute històric amb la gran artista gallega de la generació del 27 amb l'exposició més ambiciosa del seu llegat. S'hi poden veure des dels mífics quadres de retelles dels anys 20 fins als fascinants personatges híbrids d'humans i animals. I, com un corrent subterrani, les obres exposades revelen com Maruja Mallo (1902-1995) es plantejava qüestions existencials i d'ordre científic i còsmic.

13

Wolfgang Tillmans. Res no ens hauria pogut preparar, tot ens hauria pogut preparar

CENTRE GEORGES POMPIDOU (PARÍS)

El fotògraf alemany Wolfgang Tillmans va repassar 35 anys de trajectòria d'una manera insòlita, amb un experiment curatorial que del 13 de juny al 22 de setembre va transformar la biblioteca del Centre Pompidou, que li havia donat carta blanca perquè culminés la programació abans de tancar per obres durant cinc anys. Tillmans no només va exposar les seves fotografies, sinó que també va fer una selecció de pel·lícules, música, textos i *performances*.

14

Barbara Kruger. Un altre dia. Una altra nit

MUSEU GUGGENHEIM DE BILBAO

Els lemes més coneguts de la nord-americana Barbara Kruger (Newark, 1945), entre els quals hi ha "Compro, per tant, existeixo" i "El teu cos és un camp de batalla", continuen vigents. La primera retrospectiva de l'Estat (programada fins al 9 de novembre) estava plantejada com una experiència immersiva on era encara més evident com subverteix el llenguatge publicitari i dels mitjans per revelar els mecanismes de persuasió, consum i control.

15

Joan Miró i els Estats Units*

FUNDACIÓ JOAN MIRÓ
FINS AL 22 DE FEBRER DEL 2026

Aquesta gran mostra analitza com Miró va trobar un estímul en els artistes nord-americans més joves, entre els quals hi ha Jackson Pollock, Lee Krasner, Mark Rothko, Louise Bourgeois, Louise Nevelson, Helen Frankenthaler i Alice Trumbull Mason. I com, al mateix temps, els va contagiar amb la seva força.

16

El retorn de la mirada. La tasca política de narrar*

LA VIRREINA. FINS A L'1 DE MARÇ

Es tracta de la primera retrospecti-

va de l'artista Paloma Polo (Madrid, 1983), coneguda per la manera com qüestiona els relats hegemònics mitjançant unes recerques de llarg recorregut que materialitza en projectes audiovisuals i fotogràfics. Alguns dels protagonistes són les nacions indígenes nord-americanes unides en l'aliança haudenosaunee, que van ser víctimes d'un genocidi; i la comunista valenciana Dulcinea Bellido, que va ser silenciada pel franquisme.

17

Cristina Iglesias. Passatges*

LA PEDRERA
FINS AL 25 DE GENER DEL 2026

La Fundació Catalunya La Pedrera continua aprofundint en els grans noms de l'escultura moderna i contemporània amb la primera gran exposició de Cristina Iglesias a Barcelona. La mostra inclou una trentena d'obres des del 2002 que dialoguen amb l'arquitectura d'Antoni Gaudí. Hi ha representats els aspectes més característics d'Iglesias, com els corredors suspesos i els pous.

18

Antoni Clavé amb majúscules

PALAU MARTORELL I
REIAL CERCLE ARTÍSTIC

Una exposició que feia molts anys que estava pendent, i que va estar en cartell fins al 16 de novembre. Vint anys després de la seva mort, la galeria Joan Gaspar i els Arxius Clavé de París, amb suport de les administracions, van reivindicar el llegat d'Antoni Clavé amb una gran exposició en dues seus amb 85 de les seves obres, algunes de les quals molt poc exposades.

19

Marta Palau. Els meus camins són terrestres

MUSEU TÀPIES

Fins a l'agost es va poder visitar la primera gran retrospectiva pòstuma internacional d'aquesta artista injustament poc coneguda a Catalunya. Marta Palau (Albena, 1934 - Ciutat de Mèxic, 2020) es va exiliar a Mèxic amb els pares quan tenia sis anys. Amb les seves escultures i instal·lacions, sovint fetes amb materials naturals, va evocar el dolor, però també la fecunditat.

20

Una col·lecció permanent canviant*

MUSEU CAN FRAMIS DE LA FUNDACIÓ
VILA CASAS. EN CARTELL

La nova presentació de la col·lecció permanent de Can Framis marca un punt d'inflexió. El projecte conté encerts com la trobada d'artistes avui poc coneguts, com Josep Cisquella i Josep Roca-Sastre, amb altres de més populars, com Jaume Plensa i l'obra *Dafne*, de Josep Maria Subirachs, que serveix per parlar de noves masculinitats.

02